

# Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/191160,Wilno-Prace-poszukiwawcze-na-terenie-Kalwarii-Wileńskiej.html>  
06.03.2026, 12:56

## **Wilno: Prace poszukiwawcze na terenie Kalwarii Wileńskiej**

**Zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził pierwsze prace sondażowe na terenie Kalwarii Wileńskiej w miejscu wskazywanym jako mogiła polskich żołnierzy poległych w bitwie pod Krawczunami 13 lipca 1944 r. Celem prac jest weryfikacja, czy na badanym obszarze pozostają szczątki, które nie zostały ekshumowane w 1979 r.**

Badania historyczne wskazują, iż w tym miejscu pochowano kilkudziesięciu żołnierzy Armii Krajowej poległych w bitwie pod Krawczunami (w ramach operacji „Ostra Brama”). Szacuje się, że w trzech zbiorowych mogiłach, zlokalizowanych przy figurze Matki Boskiej, pochowano pierwotnie od 30 do 76 osób. Niespełna 20 lat po wojnie sowieci wysadzili w powietrze część kaplic kalwaryjskich, a wraz z nimi zniszczono wspomnianą figurę.

W 1979 r. w ww. miejscu została przeprowadzona ekshumacja, a szczątki przeniesiono do mogiły na cmentarzu przy kościele kalwaryjskim. Zachodzi jednak uzasadnione podejrzenie, iż mogiły zostały ekshumowane częściowo i w pierwotnym miejscu wciąż mogą pozostawać szczątki polskich żołnierzy.

W 1992 r. wybudowano istniejące do dziś upamiętnienie, a na kamiennych tablicach umieszczono nazwiska lub pseudonimy 40 żołnierzy. Pracownicy Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN, na podstawie przeprowadzonych kwerend, ustalili nazwiska kolejnych ofiar, które nie zostały uwzględnione na upamiętnieniu.

W związku z powyższym, w oparciu o starania rodzin poległych żołnierzy oraz władz państwowych RP, podjęto decyzję o rozpoczęciu działań zmierzających do przebadania omawianego miejsca i ustalenia czy wciąż pozostają tam szczątki polskich żołnierzy.

Prace sondażowe przeprowadzone w tym tygodniu pozwoliły ustalić, że groby żołnierzy znajdują się nie pod dzisiejszym upamiętnieniem, ale poza jego obrębem. Ujawniono również fundamenty zniszczonej figury Matki Boskiej. Instytut Pamięci Narodowej w najbliższym czasie planuje kontynuację badań archeologicznych na terenie Kalwarii Wileńskiej.

Z wizytą na Litwie przebywa dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca Prezesa IPN i dyrektor Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN, mec. Anna Szeląg, zastępca dyrektora Biura oraz dr Dominika Siemińska, naczelnik Wydziału Kresowego BPiI. Wraz z Konstantym Radziwiłłem – Ambasadorem RP w Republice Litewskiej oraz Irminą Szmałec Konsulem RP w Wilnie oddali

hołd polskim żołnierzom poległym pod Krawczunami.

*21.09.2023 r.*

*BPił*